

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **J. S.**, zast. JUDr. Alexandrem Belicou, advokátem, se sídlem Smetanovo náměstí 1180/7, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 5. 2016, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 2. 2017, č. j. 18 Ad 48/2016 - 61,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Alexandru Belicovi, advokátovi, se sídlem Smetanovo náměstí 1180/7, Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4056,- Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobou, zaslanou žalované, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 23. 5. 2016, č. j. X (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým žalovaná zamítla námitky proti rozhodnutí ze dne 25. 1. 2016, jímž žalobci podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b)

zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění) upravila starobní důchod od 1. 6. 2013 na 777 Kč měsíčně.

[2] Krajský soud **napadeným usnesením** ze dne 7. 2. 2017, č. j. 18 Ad 48/2016 - 61, žalobu jako opožděně podanou odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Z obsahu dávkového spisu zjistil, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 1. 6. 2016, ten proti němu podal žalobu dne 27. 7. 2016. Nezaslal ji však soudu, nýbrž zaslal ji žalované. Té byla žaloba doručena dne 2. 8. 2016, a žalovaná ji s přípisem ze dne 11. 8. 2016 přeposlala soudu, přičemž lhůta pro podání žaloby podle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. uplynula již dnem 1. 8. 2016. Soud přitom vyložil, že žalobu měl žalobce zaslat přímo soudu, nikoli žalované, jak to bylo s ohledem na běh lhůty pro podání žaloby možné do novely s. ř. s. provedené zákonem č. 303/2011 Sb.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému usnesení kasační stížnost.

[4] Usnesením ze dne 15. 3. 2017, č. j. 6 Ads 75/2017 – 10, Nejvyšší správní soud stěžovateli ustanovil zástupce JUDr. Alexandera Belicu a vyzval jej k doplnění kasační stížnosti.

[5] Podáním ze dne 18. 4. 2017 stěžovatel prostřednictvím svého zástupce žádal o prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud této žádosti vyhověl usnesením ze dne 26. 4. 2017, č. j. 6 Ads 75/2017 – 21, a lhůtu k doplnění kasační stížnosti prodloužil o jeden měsíc.

[6] V podání ze dne 21. 4. 2017 ustanovený zástupce uvedl, že stěžovatel podává kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a e) s. ř. s. Dále uvedl, že při nahlédnutí do soudního spisu zjistil, že stěžovateli bylo napadené rozhodnutí žalované zasláno nekompletní, neb obsahovalo pouze liché stránky. Toto pochybení žalované mělo podle jeho názoru vliv na posouzení běhu lhůty, neboť řízení bylo stiženo vadou. Soud měl za takové situace věc vrátit žalované s tím, aby stěžovateli znovu zaslala kompletní napadené rozhodnutí. Stěžovatel již ve svých prvních podáních žádal, aby byl řádně poučen o možnosti soudní ochrany.

[7] Podáním ze dne 18. 5. 2017 stěžovatel opakovaně žádal o prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti, a to ze zdravotních důvodů. Tomuto návrhu však Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 24. 5. 2017, č. j. 6 Ads 75/2017 – 35, již nevyhověl.

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti vyjádřila podáním ze dne 13. 7. 2017, v němž souhlasila s krajským soudem, že žaloba byla podána opožděně, přičemž zmeškání této lhůty nelze prominout. Žaloba měla být podána přímo u krajského soudu, nikoli prostřednictvím správního orgánu. S ohledem na to, že lhůta pro podání žaloby uplynula dne 1. 8. 2016, tak i kdyby žalovaná žalobu přeposlala soudu ihned týž den, kdy jí byla

doručena (2. 8. 2016), byla by žaloba již opožděná. Zdůraznila, že stěžovatel byl na poslední straně (liché) napadeného rozhodnutí poučen o způsobu a lhůtě k podání žaloby. K otázce tvrzené nekompletnosti zaslaného napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že toto rozhodnutí bylo vyhotoveno trojmo – pro stěžovatele, k založení do spisu a pro polského nositele pojištění. Není tedy možné, aby byly vyhotoveny dvě úplné verze rozhodnutí a konkrétně pro stěžovatele jedno rozhodnutí neúplné. Přitom podle jejího názoru není krajský soud v případě opožděné žaloby oprávněn přezkoumávat případné vady správního rozhodnutí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána včas, osobou oprávněnou, jež splňuje podmínky ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., a je proti napadenému usnesení přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené usnesení takovými vadami netrpí a že kasační stížnost **není důvodná.**

[11] Stěžovatel ve své kasační stížnosti částečně nesprávně podřadil důvody podání kasační stížnosti pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a e) s. ř. s. Pokud totiž stěžovatel kasační stížností napadá rozhodnutí o odmítnutí žaloby, z povahy věci pro něj přichází v úvahu kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 7/2004 - 47 ze dne 18. 3. 2004; všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Naplnění tohoto důvodu přitom může založit i to, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 6 As 2/2015 - 128 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98.

[12] Rozsah přezkumu rozhodnutí soudu v řízení o kasační stížnosti je vymezen povahou a obsahem přezkoumávaného rozhodnutí. Jestliže krajský soud žalobu odmítl a věc samu neposuzoval, může Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti pouze přezkoumat, zda krajský soud správně posoudil podmínky pro odmítnutí žaloby, nemůže se však již zabývat námitkami týkajícími se „merita věci“, tedy toho, zda žaloba je důvodná (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 24/2004 – 49; ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98; či ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 – 65).

[13] Nejvyšší správní soud k věci uvádí, že vychází ze závěru krajského soudu a z údajů stěžovatele, že napadené rozhodnutí mu bylo doručeno až 1. 6. 2016. Z obsahu dávkového

spisu sice vyplývá, že napadené rozhodnutí převzala osoba odlišná od stěžovatele (paní T. S., pravděpodobně manželka stěžovatele), a to již dne 30. 5. 2016, ale z následného jednání stěžovatele plyne, že napadené rozhodnutí mu bylo fakticky dodáno dne 1. 6. 2016, jak sám uvedl.

[14] Podle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. *„žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.“*

[15] Lhůta dvou měsíců pro podání žaloby tak stěžovateli počala běžet následující den po doručení napadeného rozhodnutí (2. 6. 2016) a uplynula v pondělí 1. 8. 2016, tj. dnem, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek běhu lhůty, jímž byl den doručení napadeného rozhodnutí (1. 6. 2016); shodně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2003, č. j. 4 Azs 10/2003 - 34. Stěžovatel tedy mohl podat žalobu s účinky zachování lhůty nejpozději dne 1. 8. 2016, avšak za předpokladu, že by ji podal ke krajskému soudu.

[16] Pokud však stěžovatel svou žalobu proti napadenému rozhodnutí podal k žalované postupoval zjevně nesprávně. O tom, že měl žalobu podat přímo ke krajskému soudu byl ostatně poučen na str. 9 napadeného rozhodnutí.

[17] Navíc v situaci, kdy se žaloba takto dostala do dispozice žalované až dne 2. 8. 2016, tj. po uplynutí lhůty pro podání žaloby (nejpozději dne 1. 8. 2016), nemohlo již jakékoliv následné přeposlání žaloby od žalované ke krajskému soudu (což žalovaná učinila) nijak zhojit uplynutí lhůty pro podání žaloby.

[18] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že předchozí právní úprava umožňovala podat žalobu u žalovaného správního orgánu. Tato právní úprava však již od 1. 1. 2012 neplatí, a to na základě novelizace provedené zákonem č. 303/2011 Sb. Ostatně žalovaná stěžovatele řádně poučila ve smyslu aktuální úpravy.

[19] Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného podotýká, že stěžovatel již účastníkem soudního řízení dle s. ř. s., jak vyplývá z evidence Nejvyššího správního soudu, dříve byl, a to řízení, které bylo u Nejvyššího správního soudu vedeno pod sp. zn. 4 Ads 165/2015. Stěžovateli tedy byl již dříve znám správný procesní postup pro podání správní žaloby; pokud takto v nyní projednávané věci nepostupoval, je to nutné klást k jeho tíži.

[20] K námitce stěžovatele v kasační stížnosti, že mu napadené rozhodnutí nebylo doručeno kompletní, resp. že mu byly zaslány pouze liché stránky, musí Nejvyšší správní soud uvést, že toto tvrzení považuje za nevěrohodné. Z obsahu spisu nijak nevyplývá, že by si stěžovatel na nekompletnost doručeného rozhodnutí jakkoliv dříve stěžoval a upozorňoval na ně, a to ani žalované, ani krajskému soudu. V průběhu řízení před krajským soudem pak stěžovatel vždy toliko uváděl, kdy mu bylo napadené rozhodnutí doručeno (viz výše). Jestliže tedy stěžovatel na toto údajné pochybení žalované v minulosti nikdy nepoukázal, Nejvyšší správní soud nemůže nynější argumentaci uplatněnou zástupcem stěžovatele poprvé až v kasačním řízení považovat za relevantní, byť zástupce

stěžovatele vychází z verze napadeného rozhodnutí, která byla Nevyššímu správnímu soudu do spisu doložena stěžovatelem.

[21] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že žaloba byla krajským soudem jako opožděně podaná odmítnuta v souladu se zákonem, kasační stížnost je zjevně nedůvodná, a proto ji ve smyslu § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak nelze nárok na náhradu nákladů řízení v případě věci týkající se důchodového pojištění přiznat – srov. § 60 odst. 2 s. ř. s.

[23] Nejvyšší správní soud dále přiznal ustanovenému zástupci JUDr. Alexandru Belicovi, advokátovi, se sídlem Smetanovo náměstí 1180/7, Ostrava, odměnu za zastupování (§ 35 odst. 8 s. ř. s.), sestávající z odměny za 2 úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby /v to počítaje i nahlížení do spisu dne 4. 4. 2017/, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem, a dále doplnění kasační stížnosti), celkem v částce 2000,- Kč (§ 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. b/ a d/ vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů), a z náhrady hotových výdajů, celkem 600,- Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem tedy 2600,- Kč. Dále Nejvyšší správní soud přiznal zástupci cestovné za cestu z Ostravy do Brna a zpět na nahlížení do spisu dne 4. 4. 2017 ve výši 456,- Kč odpovídající jízdnému vlakem, které advokát předložil soudu, a náhradu za promeškaný čas v souvislosti s poskytnutím právní služby ve výši 1000 Kč za 10 půlhodin. Celkem tedy Nejvyšší správní soud přiznal advokátovi odměnu ve výši 4056,- Kč. Přiznaná odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. září 2017

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu